

denne Krisehypotekfond, hvorledes vilde de saa være tjente med et saadant Laan? Her er Tale om at udlaane 30 Mill. Kr. og yde en Statsgaranti af 15 Mill. Kr., men der er ingen solidarisk Hæftelse, og saa er Spørgsmaalet: Hvad vil Kursen blive? Ja, den højtærede Statsminister har jo allerede anført den ærede Ordførers interessante Udtalelse om, at Obligationerne vil altid komme til at ligge omkring 50 og vil være noget mere værd, forhaabentlig næsten 100 pCt. Der er unægtelig et langt Spring fra 50 til 100, og jeg har gjort Forsøg paa ved sagkyndig Bistand at undersøge, hvad man kan vente Kursen vil blive. Jeg har spurgt Folk, som beskæftiger sig med Salg af den Slags Obligationer, og faaet det Svar, at de vil antagelig være godt 50 pCt., allerhøjest 65 pCt. værd. Nu var den ærede Ordfører jo i sit Svar før inde paa, at de senere kunde blive mere værd, men det drejer sig ikke om, hvad de kan blive værd, men om, hvad de er værd paa det Tidspunkt, da de skal overtages af dem, der laaner. Selv om Folk kunde faa Laan gennem denne Krisehypotekfond, vilde de efter min Mening slet ikke være tjente dermed. Her er jo Tale om et Laan til 5 pCt. Regner vi med en Kurs af 65, vil det sige, at et Laan paa 10 000 Kr. kun udbringer 6 500 Kr. Vi har altsaa et Kurstab af 3 500 Kr. Det vil blive en effektiv Rente af $7\frac{2}{3}$ pCt. Det vil sige, at Laantageren skal tilbagebetale 3 500 Kr., som han slet ikke har modtaget. Laan af den Beskaffenhed, tror jeg, vil virke ødelæggende i Stedet for hjælpende.

Nu tales der ganske vist i § 20 om, at der ved Akkordordninger kan betales med Obligationer til Pari. Men hvad vil det sige? Det vil sige, at den Haandværker, som har Penge til gode, som gaar paa Akkord mod at faa 50 pCt., i Stedet for at faa 50 pCt. i Kontanter i Virkeligheden kun faar en Trediedel, naar han skal omsætte disse Obligationer. Det lyder jo ganske vist meget smukt, naar den ærede Ordfører siger, at disse Papirer skal ligge roligt hos Ejeren og hjembære 5 pCt., men tror man virkelig, at de, som faar Betaling i Form af Obligationer, er i Stand til at lade disse Obligationer ligge stille og roligt, til de en Gang kan indfries? Nej, jeg tror, de fleste kommer til at sælge til en Kurs af 50—65. Og selv om der nu ifølge §§ 91 og 92 kan betales en Del Skat med Obligationerne, vil det jo kun sige, at saa vil Stat og Kommune komme til at bære Kurstabet, og det betyder med andre Ord et direkte Tilskud til Ordningen fra Stat og Kommune. Jeg tror,

at den ærede Ordfører her vil skabe et Papir, en Obligation, som svæver i Luften.

Jeg tror, at det, som er det grundlæggende for vore Kreditinstitutioner, Kreditforeninger, Hypotekforeninger og lignende, er den fulde solidariske Hæftelse. Jeg ved nok, at den ærede Ordfører er imod denne solidariske Hæftelse, og jeg erkender, at der ligger selvfølgelig en Risiko, men vi kommer jo ikke bort fra den Kendsgerning, at hele vort Kreditsystem, hele vort Kreditforeningsvæsen, er bygget op paa den solidariske Hæftelse. Og hvis vi ser tilbage til den forrige Landbrugskrise, som vi har kendt, i 80erne og 90erne, hvorledes var vi saa i Stand til at overvinde den? Det var jo netop ved den solidariske Hæftelse, gennem Andelsmejerier, Andelslagterier o. s. v. Derfor vil jeg sige, at hvor ønskeligt det end kunde være at være fri for den solidariske Hæftelse, tror jeg ikke, vi kommer over Krisen, uden at vi hjælper hinanden, selv om det ogsaa er forbundet med nogen Risiko. Jeg tror, at vi her skaber en Kreditinstitution, der svæver i Luften, og jeg tror, at en saadan Institution er værre end intet. Jeg tror, vi kommer til at sige: enten—eller. Enten skal der være fuld Garanti ved Statens eller ved Laantagerens Hjælp, eller ogsaa skal vi lade være med at oprette en saadan Institution. Jeg mener, at vore nuværende Hypotekforeninger hjælper Laantagerne betydeligt bedre end det, der her er Tale om; thi Kursen paa 5 pCt.s Hypotekforeningsobligationer er omkring 76—77, og en saadan Kurs mener jeg ikke, der kan være Tale om at opnaa for de Obligationer, der her er Tale om at udstede.

Der er saa Spørgsmaal om, hvorledes Obligationerne skal omsættes. I Lovforslaget staar der, at Obligationerne kun kan omsættes paa Børsen med Indenrigsministerens Samtykke. Jeg forstaar den ærede Ordfører saaledes, at det er Meningen, at Obligationerne overhovedet ikke skal kunne omsættes paa Børsen. Jeg mener, det vil være en Fejl, thi der er mange, som, hvis de faar saadanne Obligationer, vil blive nødt til at sælge, og saa drejer det sig om at have et Sted, hvor de kan faa afsat Obligationerne. Jeg tror derfor ikke, det vil være i Laantagerens Interesse at hindre Omsætning paa Børsen.

Naar der er Tale om i § 91, at man kan betale Skat i Obligationer til Pari, ligger deri et skjult Tilskud. Hvad angaar § 92, kan jeg ikke se andet, end at den er i høj Grad uklar, og jeg kunde ønske at faa